

Omformning av högre ordningens ODE.

$$y'' + y = 0$$

Karakteristisk ekvation:

$$r^2 + 1 = 0$$

$$r = \pm i$$

$$y = A \cos x + B \sin x$$

Sätt

$$x = y$$

$$x = y = -y$$

$$y = x$$

$$x \quad 0 \quad -1 \quad x$$

$$y \quad = \quad 1 \quad 0 \quad y$$

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} \mathbf{0} & -\mathbf{1} \\ \mathbf{1} & \mathbf{0} \end{pmatrix}$$

$$0 = \det(\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I}) = \begin{vmatrix} -\lambda & -1 \\ 1 & -\lambda \end{vmatrix} = \lambda^2 + 1$$

$$\lambda = \pm i$$

$$\lambda = i \quad | \quad (\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I})\mathbf{K} = \mathbf{0}$$

$$\begin{bmatrix} -i & -1 \\ 1 & -i \end{bmatrix} \mathbf{K} = \mathbf{0}$$

$$\mathbf{K}_1 = \begin{bmatrix} i \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\lambda = -i \quad | \quad (\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I})\mathbf{K} = \mathbf{0}$$

$$\begin{bmatrix} i & -1 \\ 1 & i \end{bmatrix} \mathbf{K} = \mathbf{0}$$

$$\mathbf{K}_2 = \begin{bmatrix} -i \\ 1 \end{bmatrix}$$

System av linjära första ordningens ODE.

8.1. Inledande teori.

8.2. Homogena linjära system med konstanta koefficienter.

8.3. Variation av parametrar.

$$\frac{dx_1}{dt} = a_{11}(t)x_1 + a_{12}(t)x_2 + f_1(t)$$

$$\frac{dx_2}{dt} = a_{21}(t)x_1 + a_{22}(t)x_2 + f_2(t)$$

$$\frac{d}{dt} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a_{11}(t) & a_{12}(t) \\ a_{21}(t) & a_{22}(t) \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} f_1(t) \\ f_2(t) \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{X} = \mathbf{A}\mathbf{X} + \mathbf{F}$$

BEGYNNELSEVÄRDESPROBLEM

$$\mathbf{X}' = \mathbf{A}(t)\mathbf{X} + \mathbf{F}(t)$$
$$\mathbf{X}(t_0) = \mathbf{X}_0, \quad t_0 \in I$$

Låt elementen i matriserna $\mathbf{A}(t)$ och $\mathbf{F}(t)$ vara kontinuerliga på ett gemensamt intervall I .
Då har begynnelsevärdeproblemet entydig lösning på I .

$$\mathbf{X} = \mathbf{A}\mathbf{X} \quad [\text{H}]$$

\mathbf{X}_1 och \mathbf{X}_2 är lösningar till [H].

Påstående:

$\mathbf{X} = c_1\mathbf{X}_1 + c_2\mathbf{X}_2$ är lösning till [H].

V.L. i [H]: $\mathbf{X} = c_1 \mathbf{X}_1 + c_2 \mathbf{X}_2$

H.L. i [H]: $\mathbf{AX} = c_1 \mathbf{AX}_1 + c_2 \mathbf{AX}_2$

Vi har: $\mathbf{X}_1 = \mathbf{AX}_1$ $\mathbf{X}_2 = \mathbf{AX}_2$

Detta ger att: V.L. i [H] = H.L. i [H]

$$\mathbf{X}_1 = \begin{pmatrix} x_{11} \\ x_{21} \end{pmatrix}, \quad \mathbf{X}_2 = \begin{pmatrix} x_{12} \\ x_{22} \end{pmatrix}$$

$$W(\mathbf{X}_1, \mathbf{X}_2) = \begin{vmatrix} x_{11} & x_{12} \\ x_{21} & x_{22} \end{vmatrix}$$

$$W(\mathbf{X}_1, \mathbf{X}_2) = 0$$

Linjärt oberoende.

Fundamentallösningar : $\mathbf{X}_1, \mathbf{X}_2$.

Allmän lösning : $\mathbf{X} = c_1\mathbf{X}_1 + c_2\mathbf{X}_2$.

$$\mathbf{X} = \begin{pmatrix} \mathbf{X}_1 & \mathbf{X}_2 \end{pmatrix} \begin{matrix} c_1 \\ c_2 \end{matrix} = \mathbf{C}$$

kallas fundamentalmatris.

Exempel

$$\frac{dy}{dt} = ay, \quad y = Ce^{at}$$

$$\begin{aligned} x &= ax & x &= C_1 e^{at} \\ y &= by & y &= C_2 e^{bt} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} x &= a & 0 & x \\ y &= 0 & b & y \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} x &= e^{at} & 0 & C_1 \\ y &= 0 & e^{bt} & C_2 \end{aligned}$$

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & b \end{pmatrix}$$

$$0 = \det(\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I}) = \begin{vmatrix} a - \lambda & 0 \\ 0 & b - \lambda \end{vmatrix} = (a - \lambda)(b - \lambda)$$

$$\lambda = a$$

$$\begin{matrix} a - a & 0 \\ 0 & b - a \end{matrix} \mathbf{K} = \mathbf{0}$$

$$\mathbf{K}_1 = \begin{matrix} 1 \\ 0 \end{matrix}$$

$$\mathbf{X}_1 = e^{at} \begin{matrix} 1 \\ 0 \end{matrix} = \begin{matrix} e^{at} \\ 0 \end{matrix}$$

$$\lambda = b$$

$$\begin{matrix} a - b & 0 \\ 0 & 0 \end{matrix} \mathbf{K} = \mathbf{0}$$

$$\mathbf{K}_2 = \begin{matrix} 0 \\ 1 \end{matrix}$$

$$\mathbf{X}_2 = e^{bt} \begin{matrix} 0 \\ 1 \end{matrix} = \begin{matrix} 0 \\ e^{bt} \end{matrix}$$

HOMOGENA LINJÄRA SYSTEM
MED KONSTANTA KOEFFICIENTER

$$\mathbf{X} = \begin{pmatrix} k_1 \\ k_2 \end{pmatrix} e^{\lambda t} = \mathbf{K} e^{\lambda t}$$

$$\mathbf{X}' = \mathbf{A}\mathbf{X}$$

$$\mathbf{K}\lambda e^{\lambda t} = \mathbf{A}\mathbf{K} e^{\lambda t}$$

$$(\mathbf{A} - \lambda\mathbf{I})\mathbf{K} = \mathbf{0}$$

Skilda reella egenvärden

Upprepade reella egenvärden

Tillräckligt många linjärt oberoende egenvektorer

För få linjärt oberoende egenvektorer

Komplexa egenvärden

Skilda reella egenvärden

$$\mathbf{X} = c_1 K_1 e^{\lambda_1 t} + c_2 K_2 e^{\lambda_2 t}$$

Upprepade reella egenvärden

Tillräckligt många linjärt oberoende egenvektorer

$$\mathbf{X} = c_1 K_1 e^{\lambda_1 t} + c_2 K_2 e^{\lambda_1 t}$$

Exempel

$$y'' + 2y' + y = 0$$

$$(D + 1)^2 y = 0$$

$$e^t (D + 1)^2 y = 0, \quad D^2 \{e^t y\} = 0$$

$$e^t y = At + B, \quad y = e^{-t} (At + B)$$

Multipelt egenvärde med en egenvektor.

λ_1 egenvärde med multiplicitet 2.

Ena lösningen $\mathbf{X}_1 = \mathbf{K}e^{\lambda_1 t}$.

Ansätt : Andra lösningen $\mathbf{X}_2 = (t \mathbf{L} + \mathbf{P})e^{\lambda_1 t}$

$$\{t\mathbf{L} + \mathbf{P}\}e^{\lambda_1 t} \lambda_1 + \mathbf{L}e^{\lambda_1 t} = \mathbf{A}\mathbf{L}te^{\lambda_1 t} + \mathbf{A}\mathbf{P}e^{\lambda_1 t}$$

$$\mathbf{L} = (\mathbf{A} - \lambda_1 \mathbf{I})\mathbf{L}t + (\mathbf{A} - \lambda_1 \mathbf{I})\mathbf{P}$$

$$t : (\mathbf{A} - \lambda_1 \mathbf{I})\mathbf{L} = \mathbf{0}$$

$$t^0 : (\mathbf{A} - \lambda_1 \mathbf{I})\mathbf{P} = \mathbf{L}$$

$$(\mathbf{A} - \lambda_1 \mathbf{I})(\mathbf{A} - \lambda_1 \mathbf{I})\mathbf{P} = \mathbf{0} \quad , \quad (\mathbf{A} - \lambda_1 \mathbf{I})^2 \mathbf{P} = \mathbf{0}$$

Multipelt egenvärde med en egenvektor.

λ_1 egenvärde med multiplicitet 3.

Ena lösningen $\mathbf{X}_1 = \mathbf{K}e^{\lambda_1 t}$.

Andra lösningen $\mathbf{X}_2 = (t \mathbf{L} + \mathbf{P})e^{\lambda_1 t}$

Tredje lösningen $\mathbf{X}_3 = (t^2 \mathbf{v}_1 + t\mathbf{v}_2 + \mathbf{v}_3)e^{\lambda_1 t}$

$$\begin{aligned} & ((t^2 \mathbf{v}_1 + t\mathbf{v}_2 + \mathbf{v}_3)\lambda_1 + 2t\mathbf{v}_1 + \mathbf{v}_2)e^{\lambda_1 t} = \\ & = e^{\lambda_1 t} (\mathbf{A}(t^2 \mathbf{v}_1 + t\mathbf{v}_2 + \mathbf{v}_3)) \end{aligned}$$

$$t^2 : \mathbf{v}_1 \lambda_1 = \mathbf{A} \mathbf{v}_1, \quad (\mathbf{A} - \lambda_1 \mathbf{I}) \mathbf{v}_1 = \mathbf{0}$$

$$t : \mathbf{v}_2 \lambda_1 + 2\mathbf{v}_1 = \mathbf{A} \mathbf{v}_2, \quad (\mathbf{A} - \lambda_1 \mathbf{I}) \mathbf{v}_2 = 2\mathbf{v}_1$$

$$t^0 : \mathbf{v}_3 \lambda_1 + \mathbf{v}_2 = \mathbf{A} \mathbf{v}_3, \quad (\mathbf{A} - \lambda_1 \mathbf{I}) \mathbf{v}_3 = \mathbf{v}_2$$

$$(\mathbf{A} - \lambda_1 \mathbf{I}) \mathbf{v}_1 = \mathbf{0}$$

$$(\mathbf{A} - \lambda_1 \mathbf{I})^2 \mathbf{v}_2 = \mathbf{0}$$

$$(\mathbf{A} - \lambda_1 \mathbf{I})^3 \mathbf{v}_3 = \mathbf{0}$$

$$\mathbf{X} = \mathbf{A}\mathbf{X} \quad \mathbf{A} \text{ reella element.}$$

\mathbf{X} är komplex lösning.

$$\mathbf{X} = \mathbf{X}_1 + i\mathbf{X}_2 \quad \mathbf{X}_1, \mathbf{X}_2 \text{ reella.}$$

$$\mathbf{X} = \mathbf{X}_1 + i\mathbf{X}_2 \quad \mathbf{A}\mathbf{X} = \mathbf{A}\mathbf{X}_1 + i\mathbf{A}\mathbf{X}_2$$

$$\text{Re} : \mathbf{X}_1 = \mathbf{A}\mathbf{X}_1$$

$$\text{Im} : \mathbf{X}_2 = \mathbf{A}\mathbf{X}_2$$

Komplexa egenvärden $\lambda_1 = \alpha + i\beta$, $\alpha \in R$, $\beta \in R$.

Komplexa egenvektorer $\mathbf{K} = \mathbf{K}_1 + i\mathbf{K}_2$

$$Z = \mathbf{X}_1 + i\mathbf{X}_2$$

$$Z = \mathbf{K}e^{\lambda_1 t} = (\mathbf{K}_1 + i\mathbf{K}_2)e^{(\alpha + i\beta)t}$$

$$Z = e^{\alpha t} (\mathbf{K}_1 + i\mathbf{K}_2)(\cos \beta t + i \sin \beta t)$$

$$\mathbf{X}_1 = \operatorname{Re} Z = e^{\alpha t} (\mathbf{K}_1 \cos \beta t - \mathbf{K}_2 \sin \beta t)$$

$$\mathbf{X}_2 = \operatorname{Im} Z = e^{\alpha t} (\mathbf{K}_1 \sin \beta t + \mathbf{K}_2 \cos \beta t)$$

Variation av parametrar

$$\mathbf{X}' = \mathbf{A}\mathbf{X} \quad , \quad \mathbf{X} = \mathbf{U}(t)\mathbf{C}$$

$$\mathbf{X}' = \mathbf{A}\mathbf{X} + \mathbf{F}$$

$$\mathbf{X}_p = \mathbf{U}(t)\mathbf{U}(t)$$

$$\mathbf{U}'(t) + \mathbf{U}(t) = \mathbf{A} \mathbf{U}(t) + \mathbf{F}(t)$$

$$(\mathbf{U}'(t) - \mathbf{A} \mathbf{U}(t)) + \mathbf{U}(t) = \mathbf{F}(t)$$

$$\mathbf{U}'(t) = \mathbf{F}(t) \quad , \quad \mathbf{U}(t) = \int^{-1} \mathbf{F}(t) dt$$

$$\mathbf{X}_p = \mathbf{U}(t) \int^{-1} \mathbf{F}(t) dt$$

$$\mathbf{X} = \mathbf{U}(t)\mathbf{C} + \mathbf{U}(t) \int^{-1} \mathbf{F}(t) dt$$